

آیا اسکاتلند می‌بایست کشوری مستقل باشد؟

در جهان امروز قومیت‌ها و افراد متکلم به زبان‌های غیر از زبان رسمی که در یک کشور تحت حکومت مرکزی واحد هستند، خواهان تفویض اختیارات و یا واسپاری بیشتر قدرت و بعضاً خواستار کسب استقلال و تشکیل کشور جدیدی هستند.

سید جواد هاشمی*: در جهان امروز قومیت‌ها و افراد متکلم به زبان‌های غیر از زبان رسمی که در یک کشور تحت حکومت مرکزی واحد هستند، خواهان تفویض اختیارات و یا واسپاری بیشتر قدرت و بعضاً خواستار کسب استقلال و تشکیل کشور جدیدی هستند.

بیست و هفتم شهریور مصادف با برگزاری همه‌پرسی استقلال اسکاتلند از بریتانیا می‌باشد و فرصتی در طول زندگی هر فرد اسکاتلندی می‌باشد که تکرار دوباره آن نامحتمل است.

از این جهت نگاه کشورهای جهان و به خصوص کشورهای عضو اتحادیه اروپا به بریتانیا دوخته شده است. این همه‌پرسی فارغ از نتیجه حاصله دارای ابعاد و تبعات سیاسی، اقتصادی، نظامی، اجتماعی و فرهنگی وسیع است. اکنون اسکاتلندی‌ها 5.1 میلیون نفر از جمعیت 62.2 میلیون نفری کل بریتانیا را تشکیل می‌دهد. این منطقه 60 درصد منابع نفتی اروپا را دارا می‌باشد و از جمله بادخیزترین نقاط جغرافیایی منطقه است. این‌ها سبب شده تا انگلستان برای تامین انرژی خود نیازمند اسکاتلند باشد.

"بریتانیای کبیر" جزیره‌ای شامل انگلیس، اسکاتلند و ولز می‌باشد که با بسته شدن "پیمان اتحاد" 1707 بین انگلیس و اسکاتلند تحت یک پادشاهی قرار گرفتند. این پیمان برای کسب اطمینان از سلطه پادشاهی انگلیسی بر اسکاتلندی‌ها و از آن طرف به دلیل در مضیقه مالی بودن اسکاتلندی‌ها پس از قصدشان برای به استعمار گرفتن باریکه پاناما در دهه 1690 بود. در سال 1801 بریتانیای کبیر و ایرلند "پادشاهی متحد" را تشکیل دادند که با اعلام استقلال جمهوری ایرلند در سال 1921 و باقی ماندن ایرلند شمالی، نام این کشور به "پادشاهی متحد بریتانیای کبیر و ایرلند شمالی" تبدیل شد. اکنون نام رسمی آن به اختصار "بریتانیا" می‌باشد.

britain

تمامی افراد بالای 16 سال ساکن اسکاتلند واجد شرایط رای دهی می‌باشند. این بدین معنی است که اسکاتلندی‌های ساکن دیگر نقاط بریتانیا حق رای نداشته و افرادی که از دیگر نقاط بریتانیا ساکن اسکاتلند می‌باشند دارای حق رای هستند.

طرفین همه‌پرسی به دو گروه "آری به اسکاتلند" و "با هم بهتر است" تقسیم می‌شوند. بر مخارج تبلیغات محدودیت‌هایی وضع شده که بیشتر به دلیل جلوگیری از صرف هزینه‌های گزاف و نه به خاطر برابری در قدرت صرف هزینه می‌باشد. صرف هزینه‌های بیشتر از حد معین شده جرم محسوب شده و تحریم‌های مدنی شامل آن گروه می‌گردد. تبلیغات که از 9 خرداد ماه شروع شده و تا پایان وقت همه‌پرسی ادامه خواهد داشت. پس از اعلام نتایج، اسکاتلند در پنجم فروردین 1395 استقلال رسمی پیدا می‌کند و در صورت کسب نتیجه منفی تمامی احزاب کارگر، محافظه کار، و مردم سالاری آزاد قول واسپاری بیشتر قدرت ا به اسکاتلند را داده اند.

ابعاد سیاسی:

حزب ملی و حزب سبز اسکاتلند خواهان استقلال و حزب کارگر، محافظه کاران و حزب مردم سالاری آزادیخواه خواهان ادامه اتحاد هستند. الکس سالموند، وزیر اول اسکاتلند، از جمله طرفداران استقلال است و در طرف دیگر دیوید کامرون از اکثریت خاموش تقاضا کرده که به نفع "نه" پای صندوق‌ها بیایند. شان کانری، بازیگر اسکاتلندی الاصل برنده جایزه اسکار بهترین بازیگر، اظهار موافق خود را اینگونه ابراز داشته که "فرصت پیش آمده برای استقلال به قدری خوب است که نباید آن را از دست داد" در حالیکه رولینگ، نویسنده انگلیسی کتاب‌های هری پاتر، از جمله حامیان ادامه اتحاد بریتانیا است. پیشتر نیز رییس جمهور آمریکا، براک اوباما، موضع صریح خود را با حمایت از بریتانیای "قوی، مستحکم و متحد" اعلام کرده بود. از طرفی جدایی اسکاتلند برای دیگر رهبران سیاسی به خصوص کشورهایی که در خطر تجزیه هستند دارای اهمیت است. به عنوان مثال نخست وزیر اسپانیا که کشورش با جدایی طلبان کاتالان روبه‌رو است بطور شفاف گفته که "خوب است مردم اسکاتلند و تمام شهروندان اتحادیه اروپا بدانند که هر کشور خواهان استقلال، از اتحادیه اروپا بیرون خواهد ماند". دبیرکل سابق ناتو، لرد رابرتسون، نیز گفته رای بله خوشایند "نیروهای تاریک" است و آن را موجب شادی معاندان و دشمنان خود خواند.

سرنوشت ملکه پس از اعلام استقلال:

نظر دولت اسکاتلند بر باقی ماندن ملکه بر مسند ریاست دولت اسکاتلند همانند دیگر کشورهای مستقل از جمله کانادا، استرالیا و نیوزلند است و این تا زمانی که خود مردم خواهان "جمهوریت" نباشند ادامه خواهد داشت. و همزمان با اعلام استقلال، ملکه می بایست یک فرماندارکل به نمایندگی از خود را در مرز شمالی جدید قرار دهد.
واحد پولی:

بریتانیا از معدود کشورهای عضو اتحادیه اروپا است که اتحادیه پولی یورو را نپذیرفته و دارای واحد پولی خود، پوند استرلینگ، می باشد که از نرخ برابری بالاتری نسبت به یورو برخوردار است. طرفداران استقلال اسکاتلند امیدوارند بتوانند اتحاد پولی خود با بریتانیا را حفظ کنند و الکس سالموند، وزیر اول اسکاتلند، خطاب به دیوید کامرون، نخست وزیر بریتانیا، گفته بود در صورت عدم اجازه استفاده از اتحاد واحد پولی استرلینگ "وی دچار نقض تعهدش به مردم اسکاتلند" می شود. این درحالیست که جرج آزیورن، وزیر خزانه داری بریتانیا اجازه چنین کاری را "بسیار نامحتمل" دانسته بود و رئیس بانک انگلستان اتحاد پولی موفق و پایدار را به منزله واگذاری بخشی از حاکمیت ملی دانسته است. از طرفی طبق قانون اساسی اروپا و از جمله شرایط عضویت در اتحادیه این است که هر کشور جدید متقاضی باید خود را متعهد به پذیرفتن یورو بداند که عملاً عضویت اسکاتلند در اتحادیه اروپا به معنای خداحافظی با پوند است. علاوه بر این ها شرایط عضویت در اتحادیه اروپا زمان بر و دشوار است. در نتیجه با در نظر گرفتن کلیه این شرایط اسکاتلند ضمن متحمل شدن هزینه های هنگفت می بایست به فکر واحد پولی سومی برای خود باشد.

بدهی های ملی:

الکس سالموند اظهار داشته در صورت عدم پیوستن به واحد پولی پوند استرلینگ، اسکاتلند از پذیرش سهم خود در بدهی های ملی سرباز خواهد زد. در حال حاضر بریتانیا دارای بدهی یک هزار میلیاردی می باشد و تولید ناخالص داخلی اسکاتلند به لطف درآمدهای نفتی دریای شمال با اختلاف بسیار اندکی با متوسط تولید ناخالص بریتانیا برابر است. با در نظر گرفتن این شرایط و با توجه به نسبت جمعیت، سهم اسکاتلند از این، مبلغی بالغ بر 81 میلیارد پوند است. با این حال، اعلام شده صرف نظر از نتیجه همه پرسی، خزانه داری بریتانیا پای تمامی بدهی دولت بریتانیا می ایستد.

مسائل دفاعی:

مسئله امنیت و دفاع چالش دیگر برای اسکاتلند پس از کسب استقلال است. حزب ملی اسکاتلند خواسته تا به محض نگارش منشور استقلال، زیردریایی هسته ای بریتانیا آب های اسکاتلند را ترک کنند. این درحالیست که برخی از خواست دولت اسکاتلند برای خروج موشک های ترایدنت تا سال 2020 حکایت می کنند و این به معنای اتخاذ مواضع نرم از سوی دولت اسکاتلند می باشد و تویحا به معنای توافق برای باقی ماندن ناتو و هم پیمانانش در منطقه است. به طوری که الکس سالموند بیان کرده کشتی های نیروی دریایی بریتانیا و ناتو همچنان می توانند از آب ها و بنادر اسکاتلند به شرط استفاده از سیاست "نپرس و نگو" استفاده کنند.

اسکاتلند و عضویت در اتحادیه اروپا:

طرفداران استقلال معتقدند اسکاتلند پس از جدایی عضو از اتحادیه اروپا باقی خواهند ماند و تمامی الزامات آن را برآورده خواهند کرد. اما کارشناسان حقوقی معتقدند اسکاتلند می بایست دوباره درخواست عضویت دهد و این در حالی است که در 20 سال گذشته متوسط زمان پیوستن یک کشور به اتحادیه 8 سال به طول می انجامیده است. و اتحادیه اروپا تا پنج سال دیگر تمایلی برای عضوگیری بیست و نهمین کشور ندارد.

استقلال و بازی های المپیک:

علیرغم کمبود امکانات ورزشی برای ورزشکاران اسکاتلندی با این وجود، پس از استقلال اسکاتلند ورزشکاران خود می توانند کشوری را که نمایندگی می کنند را انتخاب کنند. اما برای رسیدن به بازی های المپیک و پارالمپیک 2016 ریو، اسکاتلند در ابتدا می بایست ابتدا عضو سازمان ملل شود.

سرنوشت پارلمان:

در صورت پاسخ مثبت به استقلال، نمایندگان اسکاتلندی همچنان تا روز استقلال در 2016 در پارلمان باقی خواهند بود و این نمایندگان را بر این داشته تا امکان حضور 59 حوزه انتخابی اسکاتلند را در انتخابات عمومی 2015 ندهند و تنها حوزه های انگلیس، ولز و ایرلند شمالی حق شرکت داشته باشند. در حال حاضر نمایندگان اسکاتلندی قادر به رای دهی درباره مسائلی همچون مدارس و بیمارستان را دارند اما نمایندگان انگلیسی نمی توانند درباره نحوه اداره آنها در اسکاتلند نظر بدهند.

موضع ولز و ایرلند شمالی پس از استقلال:

مسئله دیگر این است که با قدرت گرفتن بیشتر اسکاتلند، ولز و ایرلند نیز می توانند خواهان کنترل بیشتر باشند. برخی معتقدند فارغ از نتیجه همه پرسی، دولت مرکزی می بایست اختیارات بیشتری به ولز و ایرلند شمالی بسپارد. از طرفی اما، برخی نگرانند در صورت باقی ماندن اتحاد، اسکاتلند مورد توجه بیشتر قرار گرفته و حتی فرصت های شغلی نیز در آن جا پ فراهم می شود و به دیگر نقاط توجه کمتری شود. مردم ولز و ایرلند شمالی اما می دانند با وضع ضعیف تر اقتصادی و اسپاری های بیشتر منجر به افزایش مالیات ها شود.

سرنوشت بی بی سی:

یکی از بزرگترین نهادهای بریتانیایی بنگاه سخن پراکنی آن موسوم به بی بی سی می باشد که خود از عوامل تاثیرگذار در حفظ اتحاد در این کشور است. حزب ملی اسکاتلند تمایل به حفظ بی بی سی با کنترل اسکاتلندی دارد و مایل است با همان کارکنان و منابع به کار خود ادامه دهد. البته این مهم به رضایت مقامات بی بی سی و آفکام بستگی دارد.

*دانشجوی کارشناسی ارشد مطالعات بریتانیا